

**Pytania z wiedzy ogólnej na egzamin dyplomowy dla kierunku Prawo
Wydziału Prawa i Komunikacji Społecznej WSUS
im. prof. Michała Iwaszkiewicza**

1. Normy prawne, normy reguły, normy zasady. Wzrost znaczenia zasad prawa w polskim tekście prawnym.
2. Rosnący zakres otwartości pojęć języka prawnego w polskich tekstach prawnych i wzrost ich znaczenia.
3. Odpowiednie zastosowanie przepisu, zwroty odsyłające, ich podział i interpretacja.
4. Norma prawna. Zakres zastosowania i zakres normowania normy prawnej.
5. Norma prawna. Rozczłonkowanie syntaktyczne i semantyczne normy prawnej w przepisach tekstów prawnych.
6. Założenia o racjonalności prawodawcy a intencje legislacyjne jako intencje illokucyjne.
7. Egzegeza tekstu prawnego i reguły egzegezy.
8. Dyrektywy wykładni prawa I i II stopnia.
9. Koncepcja klaryfikacyjna wykładni prawa. Sytuacja izomorfie i sytuacja wykładni.
10. Koncepcje: derywacyjna i walidacyjno-derywacyjna wykładni prawa.
11. Wykładnia dynamiczna a wykładnia statyczna - cel i sens tych form interpretacji prawa.
12. Granice wykładni prawa i dyrektywy odstępstwa od rezultatów wykładni językowej.
13. Spór wokół rozumienia przepisów prawnych i ich wykładni. Znaczenie paremii „*clara non sunt interpretanda*” („*interpretation cessat in claris*”) i „*omnia sunt interpretanda*”.
14. Rodzaje wykładni prawa i ich dyrektywy. Dyrektywy pozwalające odstąpić od znaczenia językowego normy prawnej.
15. Stosowanie prawa i etapy procesu decyzyjnego stosowania prawa
16. Dyrektywy porządkującej fazy wykładni prawa.
17. Dyrektywy rekonstrukcyjnej fazy wykładni prawa.
18. Dyrektywy percepcyjnej fazy wykładni prawa.
19. Klauzule generalne. Zwroty niedookreślone w tekście prawnym i ich interpretacja.
20. Reguły inferencyjne jako reguły rozumowań oparte na kryteriach logicznych, instrumentalnych bądź aksjologicznych.
21. Reguły kolizyjne pozwalające rozwiązać zachodzące między normami niezgodności.
22. Błędna wykładnia prawa i jej skutki.
23. Pluralizm porządków normatywnych i prawnych.
24. Prawo naturalne, argumentacja jusnaturalizmu XIX i XX wieku.
25. Gustaw Radbruch i jego formuła ustawowego bezprawia i ponadustawowego prawa.
26. Kryteria prawa sprawiedliwego wg Leona Fullera.
27. Pozytywizm prawniczy, jego ewolucja i główni reformatorzy.
28. Prawo w ujęciu Austina i Kelsena.
29. Pojmowanie prawa w ujęciu Herberta Harta.
30. Integralna teoria prawa Ronalda Dworkina.
31. Prawny pozytywizm instytucjonalny Neil’a MacCornik’a.
32. Realizm prawniczy i główne jego tezy.
33. Hermeneutyka prawnicza i jej centralne kategorie pojęciowe.
34. Teorie argumentacji prawniczej.
35. Sylogizm prawniczy a subsumcja (subsumcja) jako etap stosowania prawa.
36. Zasada *pacta sunt servanda* a problem ochrony prawnej zmiennych wartości i interesów.